

Muqeddəs Kitab

Injil 25-qisim

«Yuhanna «3»»

© Muqeddes Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyghurche Kalam Terjimisi»

Injil 25-qisim

«Yuhanna «3» »

(Rosul Yuhanna yazgan üçinchi mektup)

Kirish söz

Bu qisqa xetning muellipi rosul Yuhanna. Xet özi jamaettiki Gayus isimlik bir qérindashqa yézilghandur. Xetke qarighanda, Gayus «Kichik Asiya» (hazirqi Türkiye)diki melum bir jamaetke mes'ul bir yétekchi idi. Bizningche birnechche yil burun rosul Yuhanna Gayusning étiqad yoligha kirishining wasitichisi bolghanidi (chünki u bir qétim Gayusqa «méning balilirim»din birining süpitide söz qilidu (4-ayet)).

Xetni yézishning arqa körünüshi mundaq: — birnechche qérindash Yuhanna xizmet qiliwatqan jamaetning özi yaki uninggha yéqin turghan jamaetler arisidin chiqip, xush xewerni tarqitishqa yol alghanidi. Ular birinchi qétim seper qilghanda Gayus we u xizmet qiliwatqan jamaettikilerge yolucup qélip, ular teripidin kütüwélinghan. Yuhannaning yénigha qaytip kelgende ular tebiyy halda uninggha we jamaettikilerge Gayusning méhmandostluqi, shundaqla sepirige yordam bergenliki toghruluq guwahliq bergen.

Ular hazir yene bir qétimliq «xush xewer tarqitish sepiri» üçün yolgha chiqmaqchi. Shuning üçün Yuhanna ushbu xetni yézip ulargha: «Gayusning yurtidin ötkininglarda uninggha buni tapshurup béringlar» dep tapilghanidi. Xetning meqsiti Gayustin bu qérindashlarning seperni dawamlashturushigha yene bir qétim yordam bérishke ötünuş we righbetlendürüştin ibaret idi. Démisekmu, xet hemmimizni xush xewer xizmitide «yolgha chiqqan» qérindashlirimizgha oxshashla yordam bérishke jékileydu.

Shu qérindashlar ichide belkim Gayus tonumaydighan biri, yeni Démitrius isimlik qérindash bar idi (12-ayet) we xet uninggha Démitriusni tewsiye qilip tonushturidu. Démitrius bu «xush xewer etriti»ning mes'ulimu?

Xet Gayusqa yene Diotrepes dégen birsi toghruluq agahlanduridu. Diotrepes bolsa Gayus turghan jaygha yéqin yurttik bashqa bir jamaet ichide közge körüngen, özini chong tutidighan bir kishi bolsa kérek. Yuhannaning Diotrepes toghruluq erzi Diotrepesning «saxta telimchi» ikenlikidin emes, belki uning towa hakawurluq qilip, jamaet üstige hoquqwazliq qilghanliqi üçündür. Halbuki, birkim towa qilmay hakawurlishiwerse, axir béríp saxta telim bérishke bashlaydu. Sewebi, hakawur kishi haman özining eskiliki üçün bahane izdep heqiqetni burmilaydighan bolidu. Iblisning özi eslide shundaq hakawurlishishi bilen axirida бүгүнкү yalghanchi halitide qalghan emesmu?

Xetning mezmuni: —

1. Duayisalam (1-4-ayetler)
2. Gayusni teriplesh (5-8-ayetler)
3. Diotrepesning qilmishliri (9-11-ayetler)
4. Démitriusni teriplish (12-ayetler)
5. Axirqi söz (13-15-ayetler)

.....

Yuhanna «3»

«Rosul Yuhanna yazgan üçinchi mektup»

1 ¹Menki aqsqaqal özüm heqiqette söygen söyümlük Gayusqa salam!² ¹Söyümkük dostum, jéning güllengendek, hemme ishliringning güllinishige we téningning salamet bolushigha tilekdashmen. ³Qérindashlar kélip, sende bolghan heqiqet toghruluq guwahliq bergende, men intayin bek xushallandim; chünki sen heqiqette dawamlıq méngiwatisen. ⁴Manga nisbeten, eziz balilirimning heqiqette méngiwatqanliqini anglashtinmu chong xushallıq yoqtur.

Xush xewer xizmitide bolidighanlarga yardem bérish

⁵Söyümlük dostum, yéninggha barghan qérindashlarga (gerche ular sanga natonush bolsimu) qilghanliringning hemmisi ixlasmenliking ispatlinidu. ⁶Ular jamaet aldida séning bu méhir-muhabbiting toghrisida guwahliq berdi. Ularni yene Xudaning yoligha layiq sepirige uzitip qoysang, yaxshi qilghan bolisen. ⁷Chünki ular seperde yat ellik étiqadsizlardin héch néme almay, shu mubarek nam üçün yolgha chiqti. ⁸Shunga, heqiqet bilen xizmetdash bolup teng ishlighuchi bolush üçün biz shundaqlarni qollap-quwwetlishimizge toghra kélidu.

⁹Bu toghruluq jamaetke mektüp yazdim. Lékin ularning arisida özini chong tutup, jamaetke bash bolush temeside bolghan Diotrepes bizni qobul qilmaydu. ¹⁰Shuning üçün men barghanda, uning qilghan eskiliklerini, yeni uning bizning üstimizdin qilghan rezil sözliri bilen gheywi-

1:2 «I söyümkük dostum, jéning güllengendek, hemme ishliringning güllinishige we téningning salamet bolushigha tilekdashmen» — «jéningning güllengendek...»: — démek, Gayusning ichki dunyasi intayin bay, rohiy bayliqliri nahayiti köp.

—Bu ayette qarighanda, Xudaning öz perzentlirige bolghan iradisini omumen éytqanda ularning téningning sagham bolushi, dégili bolidu.

1:3 «sende bolghan heqiqet toghruluq guwahliq bergende,...» — yaki «séning toghrangde heqiqet boyiche guwahliq bergende,...».

1:4 «Manga nisbeten, eziz balilirimning heqiqette méngiwatqanliqini anglashtinmu chong xushallıq yoqtur» — «eziz balilirim»: — bu ayettin bizge roshenki, Gayus (belkim xéli burunla) rosul Yuhanna arqiliq xush xewerni qobul qilghan we shundaqla uning «eziz baliliri»din biri bolup qalghan.

1:5 «Söyümlük dostum, yéninggha barghan qérindashlarga gerche ular sanga natonush bolsimu qilghanliringning hemmisi ixlasmenliking ispatlinidu» — bu qérindashlar jamaetlerge teselli-righbet yetküzish, telim bérish we xush xewerni tarqitish üçün yaqa yurtlarga chiqqan. 7-ayetni körüng.

1:6 «Ular jamaet aldida séning bu méhir-muhabbiting toghrisida guwahliq berdi» — «jamaet» mushu yerde muellipning öz jamaitini körsetse kérek.

«Ularni yene Xudaning yoligha layiq sepirige uzitip qoysang, yaxshi qilghan bolisen» — «Ularni ... sepirige uzitip qoysang,...»: — bu ayetning xewirige qarighanda, bu qérindashlar xush xewerni tarqitishqa chiqqanda, burun bir qétim Gayus teripidin kütiwélinghan. Shuningdin kéyin ular Yuhannaning, shundaqla öz jamaitining yénigha qaytip keldi, Gayus toghruluq guwahliq berdi. Ular hazir qaytidin seperge chiqqan, Yuhanna Gayusqa yazghan ushbu xetni belkim seperge chiqqanlar Gayusqa tapshurushqa élip baridu.

1:7 «Chünki ular seperde yat ellik étiqadsizlardin héch néme almay, shu mubarek nam üçün yolgha chiqti» — «yat ellik étiqadsizlar» mushu yerde «yat ellikler» yaki «yat eller» dégen söz bilen ipadiliniyu. Adette bu söz «Yehudi bolmighan eller»ni körsitidu, lékin mushu yerde «étiqadsizlar» dégen köchme menide ishilitilidu.

—«Shu mubarek nam üçün» — grék tilida peqet «nam» bilen ipadiliniyu; chünki Yuhanna we shu qérindashlar üçün peqet birla nam mewjut idi (yeni birdinbir Mesihning namidur). Mesilen, «1Yuh.» 2:12nimu körüng).

1:8 «Shunga, heqiqet bilen xizmetdash bolup teng ishlighuchi bolush üçün biz shundaqlarni qollap-quwwetlishimizge toghra kélidu.» — «heqiqet bilen xizmetdash bolup teng ishlighuchi bolush üçün» — buninggha qarighanda «heqiqet» dégen ibare «Heqiqetning Rohi», yeni Muqeddes Rohning Özini körsitidu.

—«Qollap-quwwetlesh» — grék tilida «qobul qilish»dégen péil bilen ipadiliniyu we öyde kütiwélishini choqum öz ichige alidu.

—«Biz shundaqlarni qollap-quwwetlishimizge toghra kélidu» — bu ayettiki «biz» shübhisizki, barliq étiqadchilarni öz ichige alidu.

1:9 «Bu toghruluq jamaetke mektüp yazdim. Lékin ularning arisida özini chong tutup, jamaetke bash bolush temeside bolghan Diotrepes bizni qobul qilmaydu» — roshenki, bu ayette tilgha élinghan «jamaet» Yuhanna yaki Gayus bilen munasiwetlik jamaet emes, belki Gayus turghan yurtqa yéqin jaylashqan bir jamaet idi.

tini yüzige salimen; u uningliq bilenla toxtap qalmaydu, yene seperdiki qérindashlarni qobul qilmayla qalmay, qobul qilmaqchi bolghanlarnimu tosidu we hetta ularni jamaettin qoghlap chiqiriwatidu.

¹¹ I söyümlük dostum, yamanliqtin emes, yaxshiliqtin ülge alghin. Yaxshiliq qilghuchi Xudad-indur. Yamanliq qilghuchi Xudani héch körmigendur.

¹² Démitriusni bolsa hemmeylen, hetta Heqiqetning özi yaxshi guwahliq béríp teripleýdu. Bizmu uninggha guwahliq bérimiz we guwahliqimizning heqiqet ikenlikini senmu bilisen.

¹³ Sanga yazidighan yene köp sözlirim bar idi; lékin qelem bilen siyahni ishletkendin köre,

¹⁴ Sen bilen pat arida didar körüshüshni arzu qilimen; shu chaghda derqemde sözlshimiz.

¹⁵ Sanga xatirjemlik yar bolghay! Dostlardin sanga salam. Senmu u yerdiki dostlarga isim-famililiri boyiche mendin salam éytqaysen.

1:10 «Shuning üçün men barghanda, uning qilghan eskiliklerini, yeni uning bizning üstimizdin qilghan rezil sözliri bilen gheywitini yüzige salimen» — «yüzige salimen» grék tilida «eslitimen» bilen ipadilinidu. Yuhanna bu yamanliqni Diotrepestin bashqa héchkimge esletmeydu! «U uningliq bilenla toxtap qalmaydu, yene seperdiki qérindashlarni qobul qilmayla qalmay...» — bu «qérindashlar» yuqirida tilgha élinghan xush xewerni tarqitish üçün yolgha chiqqan qérindashlardur. «... qérindashlarni qobul qilmayla qalmay, qobul qilmaqchi bolghanlarnimu tosidu we hetta ularni jamaettin qoghlap chiqiriwatidu» — Diotrepesning jamaetke aqsaqal bolghan-bolmighanliqi éniq emes, ishqilip jamaet ichide xéli tesiri bar adem bolsa kérek.

1:11 Zeb. 37:27; Yesh. 1:16; 1Pét. 3:11; 1Yuha. 3:6.

1:12 «Démitriusni bolsa hemmeylen, hetta heqiqetning özi yaxshi guwahliq béríp teripleýdu» — mumkinchilik barki, Démitriusning özi Yuhannaning yénidin yolgha chiqqan «xush xewerchi qérindashlar»ning biri (hetta ularning bashliq) idi.

—«Heqiqetning özi... guwahliq béridu» — Bizningche mushu yerde «heqiqet» shübhisizki, «Heqiqetning Rohi», yeni Muqeddes Rohning özi körsitidu. Démek, Muqeddes Roh bilen tolghan herbir kishi Démitrius bilen uchrashqanda, özining rohida Démitriusning qandaq adem ikenliki toghruluq Muqeddes Rohtin bolghan guwahliqi bolidu. («Qoshumche söz»imizni körüng.

—«heqiqet ikenlikini senmu bilisen» yaki «heqiqet ikenlikini silermu bilisiler».

1:13 «lékin qelem bilen siyahni ishletkendin köre, ...» — grék tilida «lékin siyah we qelemni ishletkendin köre, ...» déyilidu.

1:13 2Yuha. 12.

1:15 «Sanga xatirjemlik yar bolghay! Dostlardin sanga salam» — «dostlar» Yuhannaning yénidiki barliq qérindashlarni körsitse kérek. Yuhanna «séning dostliring» yaki «méning dostlirim» démeydu. Heqiqiy qérindash bolsa herbir bashqa qérindashqa, yeni Xudani söygüchilerning hemmisige dosttur. Senmu u yerdiki dostlarga isim-famililiri boyiche mendin salam éytqaysen» — yuqirida éytqinimizdek, «dostlar» mushu yerde Gayusning yénidiki barliq qérindashlarni körsitidu.

Qoshumche söz

(1:12)

«Démétriusni bolsa hemmeylen, hetta Heqiqetning Ōzi yaxshi guwahliq béríp teripleýdu. Bizmu uninggha guwahliq bérimiz we guwahliqimizning heqiqet ikenlikini senmu bilisen».

Bu ayyetiki «**Heqiqetning Ōzi** (Démétrius toghruluq) ... **guwahliq bérídu**» dégen qiziq uchurni oqughanda bezi oqurmenler uningdin atlap ötüp kétishi mumkin.

Az bolmighan alimlar bu sözlerning menisi üstide peqet: —

«Démétrius hayatini heqiqet ichide ötküzidu; shuning bilen herbir köz igisi uningda shundaq yolda namayan bolghan heqiqet arqiliq uning qandaq adem ikenlikini köreleydu» deydu.

Gerche bu bayanni rast (we shundaqla Yuhannaning körsetken menisi shuni öz ichige alidu) dep étirap qilsaqmu, Yuhannaning ushbu sözlirining addiy we toluq menisi bolsa: — Heqiqet shexs süpitide shundaq guwahliq bérídu, dep qaraymiz. Shu shexs bolsa Muqeddes Rohtur, yeni barliq Xudani söygüchilerde makan tutqan «Heqiqetning Rohi»din bashqa héchkim emestur. Derweqe biz «1Yuh.» 5:6de «**Bu ishlarğa guwahliq bergüchi bolsa Rohtur, chünki Roh Ōzi heqiqettur**» dep oquymiz.

Emdi kim Rohning shundaq guwahliqini angliyalaydu, chüşineleydu? Del shu rohqa toldurulghanlar emesmu? «1Yuh.» 5:10de Muqeddes Roh menggülik hayat toghruluq bu hayat igilirige guwahliq bérídu, déyilidu. Rosul Pawlus bizge «Rim.» 8:16de oxshash xewerni éytidu. Axirqi shu ayette yene, Muqeddes Rohning insanlarga Xudaning guwahliqini yetküzüshi ularning insaniy rohi yaki wijdani arqiliq bolidu, dep körsitilidu («Rim.» 8:16nimu körüng).

Shunga Xudaning Muqeddes Rohi teripidin kelgen, jamaetke **biwasite** yetküzüp ata qilindighan **guwahliq bar** dep ishinimiz. Bu guwahliq héch bolmighanda **bezi ehwalda** Xudani heqiqiy söygen ademler toghruluq bérilidu, we hetta daim bérilishi mumkin. Özimizning tuyghun, sézimchan bolmasliqimiz we galliqimiz tüpeylidin bu guwahliqni sezmay qélishimiz mumkin. Wehalenki, ademler bilen bardi-keldi qilghinimizda ularning qandaq adem ikenliki yürüş-turushi arqiliq haman bilinidu (Rebbimizning: «**Ular**ni (yeni saxta yaki heqiqiy peyghemberlerni) **özliri chiqarghan méwisidin perq ételeysiler**» déginidek; «Mat.» 7:20ni körüng). Halbuki, bezi ehwallarda (bolupmu birs jamaettiki qérindishi üstidin shikayet qilghinida) Xudaning awazini biwasite anglash intayin zórür bolushi mumkin. Kim bislun, Yuhannaning Démétriusqa qaratqan bu teripleydighan guwahliqi birsining Démétriusning üstidin qilghan sewesiz birer erzige reddiye bérish üçünmu téxi?

Bundaq rohiy guwahliqni anglash rosul Pawlus éytqan «**rohlarni perq étish**» dégen rohiy iltipat bilenmu zich munasiwetliktur («1Kor.» 12:10). Bu iltipat peqet yaman rohlarning (jinlarning) heriketliri (bar bolsa)ni perq étish bolupla qalmay, belki bezide melum insanning tüp mahiyitini (rezil bolsun, peziletlik bolsun), yeni uning rohi ichide néme dunya bar ikenlikini perq étishtin ibarettur.